

Projectplan Natuur Inbouw

Aanleiding

Stedelijke gebieden spelen een steeds belangrijkere rol bij het ondersteunen van biodiversiteit. De groenblauwe dooradering via de bebouwde omgeving kan versnipperde leefgebieden opnieuw verbinden. Steden kunnen ook voedsel en nestplaatsen bieden. Ongeveer 200 Europees beschermde soorten zijn gekoppeld aan stedelijke gebieden, waaronder enkele voor wie stedelijke gebieden van vitaal belang zijn.

In het licht van mitigatie en adaptatie aan klimaatverandering worden in deze bebouwde omgeving gebouwen en huizen gerenoveerd en worden nieuwe bebouwingen goed geïsoleerd en luchtdicht gemaakt. Dat is uiteraard nodig om de verdere klimaatverandering tegen te gaan. Maar daardoor zorgen we onbewust via bijvoorbeeld andere bekleding, isolatie en zonnepanelen ook voor het verlies van leefgebieden, rust- en slaapplekken van gebouwafhankelijke soorten zoals vleermuizen, mussen, gierzwaluwen en zwaluwen, bestuivende insecten.... Zo zullen renovaties aan miljoenen oudere huizen een impact hebben op soorten die kenmerken (zoals spouwmuren en voegen) van oudere huizen nodig hebben om te overleven. Nieuwe gebouwen bieden vaak te weinig alternatieven voor hen.

Om deze problematiek aan te pakken is het Interreg project Natuur Inbouw en bijbehorende subsidie aanvraag opgestart. Dit Vlaams-Nederlandse projectvoorstel bestaat uit verschillende deelprojecten waarvan het projectplan Interreg Natuur Inbouw van de gemeente Weert er een van is. In het project nemen Vlaamse en Nederlandse overheden en instanties als de Vogelbescherming en universiteiten deel. Gezamenlijk wordt een subsidie aangevraagd binnen de Europese Interreg subsidieregeling voor ruimtelijke en regionale ontwikkeling binnen Interreg Vlaanderen-Nederland. Meer informatie over de totale Interreg aanvraag zie de bijlage.

Visie

Waarde uit Strategische Visie: De aanwezigheid en functie van groen, door natuurlijke en landschappelijke kwaliteit (inclusief haar cultuurhistorie), ook in de woon- en werkomgeving, en met betekenis voor soortenrijkdom (biodiversiteit), economie, energiegebruik, educatie, gezondheid en opvang van de gevolgen van klimaatverandering

Doelen

- Meer gebouwbewonende soorten kunnen in Weert een geschikte rust- paar- en/of verblijfplaats vinden in 2026.
- De gemeente Weert en Interreg partners leren op welke manier inbouwvoorzieningen voor grote groepen gebouwbewonende soorten (huismus, gierzwaluw, dwergvleermuizen en laatvlieger) het best geplaatst kunnen worden tussen 2023-2026.
- Meer particuliere huiseigenaren in Weert zijn zich bewust van de mogelijkheden in natuurinclusief na-isoleren in 2026.

Resultaten

- In 2024 is voor minimaal 10 panden binnen het gemeentelijk vastgoed een advies uitgebracht op welke manier inbouwvoorzieningen voor gebouwbewonende soorten mogelijk zijn.
- In 2025 zijn minimaal 10 panden binnen het gemeentelijk vastgoed voorzien van inbouwvoorzieningen voor gebouwbewonende soorten.

- In minimaal 20 particuliere woningen is tussen 2023-2024 met de bewoners bepaald hoe zij hun huis kunnen verduurzamen in combinatie met het plaatsen van inbouwvoorzieningen voor gebouwbewonende soorten.
- In minimaal 10 particuliere woningen zijn inbouwvoorzieningen voor gebouwbewonende soorten geplaatst in 2025.

Activiteiten

Gemeentelijk vastgoed

- In 2023 is de herijking van het gemeentelijk vastgoed afgerond. Voor panden die in bezit blijven van de gemeente wordt een selectie gemaakt van 10-20 panden die zullen worden onderzocht op potentie voor het plaatsen van inbouwvoorzieningen voor gebouwbewonende soorten. Hiervoor zal informatie uit de biodiversiteitskaart van gemeente Weert worden gebruikt om te bepalen voor welke soorten het zinvol is om voorzieningen voor te treffen op specifieke locaties.
- Er zal worden ingezet op het plaatsen van voorzieningen voor grote groepen huismussen, gierzwaluwen, dwergvleermuizen en laatvliegers. Op basis van een kosteninschatting voor het plaatsen van deze voorzieningen zal in de periode 2024-2025 minimaal 10 panden worden voorzien van inbouwvoorzieningen voor de gebouwbewonende soorten. Hiervoor wordt een bedrijf benaderd om dit te realiseren.

Particulier vastgoed

- Vanuit Warm Wonen in Weert zal tijdens het uitbrengen van verduurzamings- en isolatie advies tevens een scan plaatsvinden op gebouwbewonende soorten. Indien de woning geschikt is voor een doelsoort zal een inbouwvoorziening worden aangeboden. Deze dient zelf ingebouwd te worden.
- Energieverkenner en energiecoaches van Warm Wonen in Weert krijgen een training aangeboden hoe ze zelf een scan kunnen uitvoeren voor gebouwbewonende soorten zodat dit kan worden meegenomen in een huisbezoek voor een energieadvies. Op deze manier wordt het een natuur inclusief energieadvies.

Communicatie

- Vanuit de Warm Wonen Winkel en het project Warm Wonen in Weert alsmede via de kanalen van Heerlijk Weert zal verder worden ingezet op communicatie over natuurinclusieve na-isolaties en het aanbrengen van inbouwvoorzieningen in bestaande bouw. Op de social media kanalen wordt een communicatie campagne geplaatst. Daarnaast wordt ingezet op fysieke bijeenkomsten waarin kennisdeling plaats zal vinden. Hiervoor wordt een communicatieplan opgesteld en het onderwerp wordt meegenomen in de duurzaamheidscommunicatie.

Leren

- Uit de screening van eigen vastgoed op potenties voor het plaatsen van inbouwvoorzieningen voor de doelsoorten (gierzwaluw, huismus, dwergvleermuizen en laatvlieger) wordt een keuze gemaakt waarop het beste ingezet kan worden. Met de uitvoerende partij wordt samen gekeken hoe deze voorzieningen het beste kunnen worden geplaatst bij bestaande bouw. Hierover is tot op heden weinig informatie beschikbaar. De meeste voorzieningen worden geplaatst in nieuwbouw. Deze kennis wordt verder gedeeld met de partners binnen deze interreg aanvraag Natuur Inbouw.

Planning

• Projectplan, B&W voorstel en Raadsvoorstel op route	29 september 2022
• Afstemmen participatie en communicatie	sept/okt 2022
• Behandeling in de raad	16 november 2022

- Deadline ondertekenen samenwerkingsovereenkomst partners 25 november 2022
- Indienen definitieve interreg aanvraag vanuit partners 26 november 2022
- Groen licht start project eind februari 2023
- Start project 1 maart 2023
- Einddatum project 28 februari 2026

Financiën

Losse kosten (rekenprijzen)

• Inbouwsteen klein gierzwaluw/huismus vivara	€ 30,-
• Kraamkolonie kast vleermuizen	€ 500,-
• Screeningkosten / gebouw	€ 350,-
• Inmetselekosten 5 kleine inbouwkasten (1 dag, 1persoon)	€ 1.100,-
• Inmetselekosten 2 grote inbouwkasten (1 dag, 2 personen)	€ 2.000,-
• Inmetselekosten 1 grote inbouwkast Tiggelaar (1 dag, 1 persoon)	€ 2.000,-

Financiële inzet voor:

• Screening 20 panden eigen vastgoed	€ 7.000,-
• 10 panden eigen vastgoed 1x inbouwkast groot	€ 5.000,-
• 10 panden eigen vastgoed inbouwkosten groot (6x Tiggelaar kraamkast, 4x Vivara Pro kraamkast)	€ 16.000,-
• 7 panden eigen vastgoed 5x gierzwaluw kast	€ 1.050,-
• 5 panden eigen vastgoed 5x huismus kast	€ 750,-
• 12 panden eigen vastgoed 5x kast inmetsele	€ 13.200,-
• 20 woningen inbouwsteen zomerverblijf	€ 1.200,-
• 10 woningen inbouwsteen kraamkolonie	€ 5.000,-

TOTAAL € 49.200,- excl. btw

Voor de financiering van dit project is in totaal €49.200,- nodig. Ook loopt er overleg met Provincie Limburg om mee te doen als projectpartner hierin. Indien zij mee willen inschrijven zal er een extra bedrag vrijkomen dat door Interreg verdubbeld wordt. Dit extra budget zal worden ingezet voor het realiseren van meer inbouwvoorzieningen in eigen vastgoed.

Gemeente Weert kiest voor een investeringsproject waarbij de gemaakte investeringskosten worden verantwoord. De investeringskosten bedragen €40.000,-. Hierover mag 20% aan personeelskosten worden gemaakt. Dit is €8000,- aan gemaakte uren die niet verantwoord hoeven te worden. Aangezien de uren al gepland waren om te maken aangezien zij onder de reguliere taken vallen van medewerkers wordt dit bedrag tevens ingezet voor investeringen. Daarnaast mag 15% overheadkosten worden berekend over de personeelskosten. Dat is €1200,-. Interreg zal 50% co-financieren waardoor er €24.600,- vanuit Interreg beschikbaar komt. De inleg van de overige 50% à €24.600,- zal vanuit de algemene reserve van gemeente Weert komen.

Partners

De project verantwoordelijkheid ligt bij de Vlaamse overheid, departement omgeving. Gemeente Weert is partner met cofinanciering.

- Vlaamse Overheid
- APB Kamp C
- Blenders VZW
- CJ Wildbird Foods Europe BV (VivaraPro)
- Vogelbescherming Nederland
- Gemeente Breda
- Gemeente Goed
- Gemeente Middelburg
- Gemeente Terneuzen
- Hogeschool PXL
- Vlaamse confederatie bouw
- Natuurinvest
- Natuurpunt Studie
- Provincie Limburg (Vlaanderen)
- Provincie Oost-Vlaanderen
- Provincie Vlaams-Brabant

- Provincie Zeeland
- Stad Gent
- Stad Kortrijk
- Technische Universiteit Eindhoven
- WTCB
- Zeeland Lodges